

V Bruseli 3. marca 2025
(OR. en)

6460/25

SOC 89
EMPL 61
ECOFIN 192
EDUC 40

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh záverov Rady o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2025 – schválenie

1. Predsedníctvo vypracovalo pripojený návrh záverov Rady o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2025.
2. Tento návrh záverov bol predložený na zasadnutí pracovnej skupiny pre sociálne otázky 27. februára 2025.
3. Niektoré delegácie na tomto zasadnutí požiadali o zmeny znenia. Navrhli najmä zmeny v súvislosti s rámcom sociálnej konvergenencie, proti čomu niektoré delegácie namietli.

4. V nadväznosti na rokovania pracovnej skupiny sa predsedníctvo rozhodlo doplniť v bode 12 na úplnom konci vety „demografickej zmeny“, čo delegácie akceptovali. Ďalšia zmena sa týkala bodu 17 a rámca sociálnej konvergenzie. Kompromisné znenie, ktoré navrhlo predsedníctvo v rámci neformálnej písomnej konzultácie, nebolo možné akceptovať, a preto sa 3. marca zvolalo zasadnutie pracovnej skupiny atašé a expertov pre sociálne otázky. Delegácie na tomto zasadnutí dosiahli dohodu o znení bodu 17.
5. Výbor sa preto vyzýva, aby pripojený návrh záverov zaslal Rade (EPSCO) na schválenie na zasadnutí 10. marca 2025.

**Návrh záverov Rady
o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2025**

1. VÍTAJÚC, že výsledky na trhu práce boli aj v roku 2023 naďalej dobré, pričom miera zamestnanosti v EÚ dosiahla novú rekordnú úroveň 75,3 % (nárast o 0,7 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022)¹ a miera nezamestnanosti v EÚ dosiahla rekordne nízku úroveň 6,1 % (pokles o 0,1 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022)². KONŠTATUJÚC, že približne 90 % rastu zamestnanosti v roku 2023 bolo dôsledkom rastúcej pracovnej sily vrátane ďalšieho zníženia rozdielu v zamestnanosti žien a mužov na 10,2 percentuálneho bodu (pokles o 0,5 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022).
2. ZDÔRAZŇUJÚC, že napriek dobrým výsledkom na trhu práce EÚ sa v jesennej prognóze Komisie predpokladá rast reálneho HDP v EÚ v roku 2024 len na úrovni 0,9 %, zatiaľ čo rast produktivity práce v roku 2023 naďalej klesal na 0,7 % v porovnaní s ročným priemerom 0,8 % v rokoch 2010 – 2019 a 1,4 % pred rokom 2007. PRIPOMÍNAJÚC, že nedostatok pracovnej sily a zručností sa vo väčšine členských štátov za posledné desaťročie výrazne zvýšil a napriek miernemu poklesu v roku 2024 zostáva kľúčovou prekážkou produktivity a hospodárskeho rastu. ZDÔRAZŇUJÚC, že stále existuje značný priestor na zlepšenie, pokiaľ ide o pracovné podmienky v určitých odvetviach, výsledky nedostatočne zastúpených skupín na trhu práce – vrátane žien, starších pracovníkov, mladých ľudí, osôb so zdravotným postihnutím, osôb s nízkou kvalifikáciou a štátnych príslušníkov tretích krajín – a že v rámci členských štátov pretrvávajú značné regionálne rozdiely.

¹ 80,4 % u mužov (nárast o 0,5 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022) a 70,2 % u žien (nárast o 1 percentuálny bod v porovnaní s rokom 2022).

² 5,8 % u mužov (pokles o 0,1 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022) a 6,4 % u žien (pokles o 0,1 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2022).

3. ZDÔRAZŇUJÚC, že po výraznom poklese (-3,7 % v roku 2022 a -0,2 % v roku 2023) boli priemerné reálne mzdy v EÚ v roku 2024 stále pod úrovňami pred pandémie COVID-19, a to aj napriek neustálemu poklesu inflácie, a že hoci chudoba zamestnaných osôb vykazovala mierny pokles (z 8,5 % v roku 2022 na 8,3 % v roku 2023), stále je výrazne vyššia medzi osobami s neštandardnými formami práce. VÍTAJÚC však, že zvýšenia zákonných minimálnych miezd v rokoch 2023 až 2024 vo veľkej miere kompenzujú stratu kúpnej sily osôb s minimálnou mzdou vo väčšine členských štátov. PRIPOMÍNAJÚC význam silného sociálneho dialógu a účinného kolektívneho vyjednávania pri podpore vývoja miezd a podpore dobrých pracovných podmienok. ZDÔRAZŇUJÚC, že spravodlivé mzdy môžu posilniť motiváciu pracovať a chrániť kúpnu silu, najmä osôb s nízkymi mzdami, a zároveň chrániť konkurencieschopnosť.
4. ZDÔRAZŇUJÚC, že v roku 2023 viac ako polovica dočasných pracovníkov v EÚ uzavrela takéto zmluvy nedobrovoľne, pričom medzi členskými štátmi existujú výrazné rozdiely a väčší výskyt u žien a mladých ľudí. PRIPOMÍNAJÚC, že obdobia nedobrovoľného dočasného zamestnania a zamestnania na čiastočný úväzok, najmä v kombinácii s nízkou mierou prechodu na trvalejšie pracovné zmluvy, môžu viesť k rozdielom v oblasti istoty zamestnania a pracovných podmienok s dôsledkami aj pokiaľ ide o prístup k primeranej sociálnej ochrane.

5. BERÚC so znepokojením NA VEDOMIE pokles základných zručností, najmä medzi znevýhodnenými žiakmi a skupinami obyvateľstva (ako dokazujú nedávne štúdie PISA a PIAAC)³, nedostatočný pokrok v účasti na vzdelávaní dospelých⁴ a pomalý pokrok v oblasti základných digitálnych zručností. V tejto súvislosti OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC potrebu zlepšiť prístup k vzdelávaniu, príležitostiam na rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností a celoživotnému vzdelávaniu a ich kvalitu s cieľom podporiť vzostupnú sociálnu konvergenciu vo všetkých členských štátoch a zvýšiť potenciál produktivity EÚ v kontexte rýchleho technologického pokroku a starnutia obyvateľstva.
6. Opätovne POTVRDZUJÚC, že napriek miernemu poklesu počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením v roku 2023 pretrvávajú výrazné rozdiely medzi členskými štátmi a regiónmi a medzi skupinami obyvateľstva, pričom riziko chudoby je stále vyššie pre deti, starších ľudí, osoby so zdravotným postihnutím a ľudí narodených mimo EÚ. So znepokojením KONŠTATUJÚC, že podiel detí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením sa od roku 2019 postupne zvyšuje. ZDÔRAZŇUJÚC, že na to, aby sa zabezpečila trvalá účinnosť systémov sociálnej ochrany a začlenenia ako makroekonomických stabilizátorov a ochrany pred sociálnymi rizikami, sa musí pokračovať v ich modernizácii v reakcii na dvojakú transformáciu, dlhodobé demografické trendy a zmeny vo svete práce.

³ OECD, [Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023](#) (Majú dospelí zručnosti potrebné na to, aby sa v meniacom sa svete rozvíjali? – Prieskum zručností dospelých 2023), OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paríž, 2024. Získané po uverejnení 10. decembra 2024.

⁴ [Špeciálne získané údaje Eurostatu týkajúce sa miery účasti dospelých na vzdelávaní za posledných 12 mesiacov okrem riadenej odbornej prípravy na pracovisku, zo zisťovania o vzdelávaní dospelých.](#)

7. OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC, že náklady na bývanie zostávajú finančnou záťažou pre takmer polovicu domácností v EÚ a vysokou finančnou záťažou pre takmer tretinu domácností v EÚ, zatiaľ čo energetická chudoba meraná podielom ľudí, ktorí nie sú schopní primerane vykurovať svoje domovy, sa od roku 2021 zvyšuje. PRIPOMÍNAJÚC, že v oboch prípadoch tieto problémy obzvlášť výrazne zasiahli tých, ktorí už sú ohrození chudobou.
8. ZDÔRAZŇUJÚC, že vzhľadom na uvedený sociálno-ekonomický kontext je potrebné podporovať vzostupnú hospodársku a sociálnu konvergenciu pokrokom pri plnení hlavných a vnútroštátnych cieľov EÚ do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, pričom sa zohľadní, že:
- Únia sa rýchlo približuje k cieľu 78 % miery zamestnanosti do roku 2030 (75,3 % v roku 2023), pričom päť členských štátov už svoje národné ciele dosiahlo;
 - stále je potrebné vynaložiť značné úsilie na dosiahnutie cieľa v oblasti zručností, aby sa do roku 2030 v EÚ každoročne zúčastňovalo na odbornej príprave aspoň 60 % všetkých dospelých (39,5 % v roku 2022), najmä preto, že väčšina členských štátov naďalej zaostáva pri plnení svojich národných cieľov;
 - výrazne sa musí urýchliť úsilie o dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti znižovania chudoby, ktorým je zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením aspoň o 15 miliónov do roku 2030 (vrátane aspoň 5 miliónov detí). Súčasný tempo znižovania, pri ktorom sa v rokoch 2019 až 2023 v EÚ zaznamenalo zníženie o približne 1,6 milióna, nie je dostatočné na dosiahnutie cieľa EÚ a takmer polovica členských štátov zaznamenala počas tohto obdobia nárast počtu ohrozených ľudí.

9. ZDÔRAZŇUJÚC kľúčovú úlohu koherentných a dobre navrhnutých politík trhu práce, zručností a sociálnych politík pri podpore hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a produktivity spolu s dosahovaním sociálnych cieľov. OPĎTOVNE POTVRDZUJÚC význam posilnenia tvorby politiky založenej na faktoch s cieľom lepšie posúdiť vplyv politík v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnych politík na hospodársky rast, ako aj potenciálne účinky politík na účasť na trhu práce, chudobu alebo sociálne vylúčenie a nerovnosti.
10. ZDÔRAZŇUJÚC významnú úlohu fondov politiky súdržnosti, najmä Európskeho sociálneho fondu+, ako aj Nástroja technickej podpory a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pri podpore vykonávania zásad Európskeho piliera sociálnych práv v členských štátoch. VÍTAJÚC, že približne tretina míľnikov a cieľov zahrnutých v plánoch obnovy a odolnosti priamo podporuje opatrenia v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnej politiky.
11. UZNÁVAJÚC zistenia analýzy zameranej na jednotlivé krajiny založenej na zásadách rámca sociálnej konverencie v súlade s cieľmi článku 3 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263, po ktorých bude nasledovať blížiace sa uverejnenie podrobnejšej analýzy v druhej fáze vypracovanej Komisiou pre desať členských štátov identifikovaných v prvej fáze ako štáty, ktoré čelia potenciálnym rizikám pre vzostupnú sociálnu konvergenciu,

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

12. VYZÝVA členské štáty, aby v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi posilnili politiky v oblasti zručností a trhu práce, ktoré podporujú celoživotné vzdelávanie vrátane zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie dospelých, ako aj účasť na trhu práce, najmä nedostatočne zastúpených skupín. VYZÝVA členské štáty, aby posilnili takéto politiky s cieľom prispieť ku konkurencieschopnosti EÚ a inkluzívnemu trhu práce a spoločnosti vrátane riešenia nedostatku pracovnej sily a zručností, ako aj prostredníctvom lepšej informovanosti o zručnostiach a prognózovania a uľahčením prechodu ku kvalitným pracovným miestam a podporou ich vytvárania v súlade s vyvíjajúcou sa dynamikou trhu práce vrátane tých pracovných miest, ktoré vyplývajú z digitálnej a zelenej transformácie, ako aj demografickej zmeny.
13. VYZÝVA členské štáty, aby urýchlili modernizáciu systémov sociálnej ochrany a začlenenia a zlepšili prístup k primeranej a udržateľnej sociálnej ochrane a k podporným a základným službám s cieľom znížiť riziko chudoby a sociálneho vylúčenia, najmä medzi deťmi. VYZÝVA členské štáty, aby zvýšili dostupnosť cenovo prijateľného bývania alebo pomoci pri bývaní a zintenzívnili úsilie o odstránenie bezdomovectva.
14. VYZÝVA členské štáty, aby pravidelne vykonávali *ex ante* a *ex post* posúdenia vplyvu reforiem a investícií v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnej politiky vrátane ich distribučných dosahov.

15. VYZÝVA členské štáty, aby pri vykonávaní svojho strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu a príprave súvisiacej výročnej správy o pokroku zohľadnili zistenia spoločnej správy o zamestnanosti v súlade s potrebou podávať správy o pokroku pri vykonávaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv v rámci európskeho semestra. VYZÝVA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby monitorovali aspekty zamestnanosti a sociálne aspekty strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov a výročných správ o pokroku a podávali o nich správy Rade.
16. VYZÝVA Komisiu, aby vo výročnom návrhu spoločnej správy o zamestnanosti systematickejšie predkladala štatistiky rozčlenené podľa pohlavia s cieľom odhaliť a postupne odstrániť pretrvávajúce rodové rozdiely.
17. VYZÝVA Komisiu, aby v nadchádzajúcej práci na rámci sociálnej konvergencie ďalej uľahčovala identifikáciu rizík a výziev pre vzostupnú sociálnu konvergenciu a zároveň zvažila možné úpravy spolu s Výborom pre zamestnanosť a Výborom pre sociálnu ochranu, najmä preskúmala metodiku analýzy v prvej fáze a riešila nedostatky súčasného sociálneho prehľadu, ako aj znížila administratívnu záťaž procesu, ako sa uvádza v posúdení, ktoré vykonal Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu v roku 2024. VYZÝVA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby preskúmali zistenia analýzy v druhej fáze s cieľom informovať Radu o stave sociálnej konvergenzie v Únii.